

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר - שפ"י

מה היא ה-ק.ל.ר.י.?

מרחבים לקידום מיומנויות חברתיות
בשיעורי חינוך ובתחומי הדעת

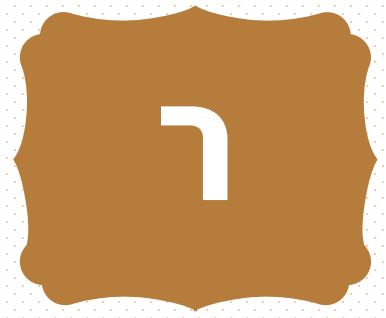
על יסודי

כולנו זקוקים ל- **ק.ש.ר** מיטיב, תומך ומסייע כדי להתמודד באופן יעיל עם אתגרים ולחלוק חוויות והצלחות, בשגרה ובתקופות חירום ומשבר.

לפניכם שלושה מרחבים לקידום מיומנויות חברתיות בשיעורי חינוך ובתחומי הדעת. תרגול רציף ומתמשך של המיומנויות יסייע לתלמידים לפתח חוסן אישי וחברתי. לכל מרחב מצורפים רעיונות לפעילויות.

**ראיית הטוב
שבי ובאחר**
הכרה בטוב
ועשיית טוב

**שיתוף
והשתתפות**
כלים ליישום
למידה שיתופית

קירבה
היכרות ויצירת
קשרים חברתיים

לכם, הצוותים החינוכיים, יש יכולת השפעה רבה על תהליכים חברתיים בכיתה, בעזרת המילים והפעולות שלכם:

- לא נשאיר אף אחד תלמיד או תלמידה לבד
- נשים לב למגוון הצרכים של כלל הילדים (חברתי, רגשי, לימודי)
- נדאג שכל אחד ואחת מהתלמידים ירגישו מוגנים
- נפעל כדי למנוע פגיעה בתלמידים

קירבה

היכרות ויצירת קשרים חברתיים

פעילות מקרבת:

נחלק את הכיתה לזוגות, שאינם החברים הקרובים ביותר.

נסביר כי מטרת התרגיל היא **להתאמן ביכולת ליצור קשר בזמן קצר**, יכולת שתסייע להם להכיר תלמידים אחרים בקבוצות חדשות ובמפגשים חברתיים שונים.

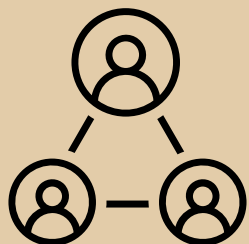
שיתוף התלמידים במטרת הפעילות, תפחית התנגדויות, תגייס אותם לשתף פעולה ותעודד אותם להיפתח לקשרים נוספים בתוך הקבוצה/הכיתה.

כרטיסי משימה: ציינו כי מסגרת הזמן לכל משימה היא עשר דקות. מומלץ להעביר את הפעילות מספר פעמים במהלך השבוע ולשנות את החלוקה לזוגות.

כרטיס משימה 3

מצאו מישהו ששניכם מכירים, שאינו לומד/ מלמד בבית הספר

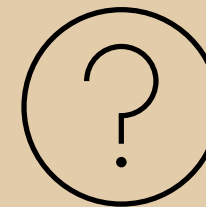
כרטיס משימה 2

5 דברים שמשותפים לנו

כרטיס משימה 1

3 שאלות שאני רוצה לדעת עליך ו 3 שאלות שמעניין אותך לשאול אותי

שיח במליאה - ניתן לבחור מספר שאלות ולשוחח עליהן עם התלמידים:

– משהו שהתחדש לכם אחד על השני?

– משהו שהפתיע אתכם?

– משהו מיוחד ומקורי שגיליתם האחד על השני בשיחה ביניכם?

– מה למדתם על עצמכם? מה עוזר לכם להתקרב, להכיר יותר, ליצור קשר?

שיתוף והשתתפות

כלים ליישום למידה שיתופית

לפניכם כלים ליישום למידה שיתופית, בכל תחום דעת, שיסייעו לתלמידים להיות חלק מקבוצה ולעבוד ביחד.

כדור שלג

נחלק את הקבוצה לזוגות ונבקש מהם לחקור נושא מסוים בשיעור. לאחר מספר דקות נבקש מכל זוג להתחבר לזוג נוסף ויחד ליצור רביעייה ולהמשיך לחקור יחד, לאחר מכן, נחבר רביעיות לשמיניות. בסיום המשימה נקיים דיון ונחלץ תובנות:

- באיזה שלב הייתם מעורבים ופעילים?
- מה עזר לכם לשתף פעולה בקבוצה ומה הפריע?
- למה אתם זקוקים כדי לקחת חלק בקבוצה ולשתף אחרים?

קרוסלה

נכין מספר שאלות בנושא הנלמד ונכתוב כל שאלה על דף A4. נחלק את הכיתה למספר קבוצות, כמספר השאלות. דפי השאלות יעברו בסבב בין הקבוצות. כל קבוצה שתקבל דף עם שאלה חדשה תקרא את השאלה ואת התשובות הקודמות ותוסיף את התשובה שלה, כך שבכל דף יצטברו התשובות של כל הקבוצות לאותה השאלה, בצבעים שונים.

כל קבוצה תציג במליאה את השאלה האחרונה שקיבלה ואת התשובה השיתופית שנוצרה מהתשובות של כל הקבוצות ביחד.

סיכום הפעילות: "סכוס הפלס צלו סנ חלקיו" - כל תשובה שנכתבה תרמה את חלקה הייחודי לתשובה המקיפה. הלמידה הקבוצתית אומנם דורשת השקעה של זמן ומאמץ, אך יש לה ערך חברתי גבוה הן בתהליך הקבוצתי והן בתוצר שמתקבל.

ניתן להשתמש במתודה זו לשאלות בתחומי עניין של התלמידים.

על הגובה

- נציג לתלמידים את מד השיח ונסביר להם שמטרתו היא תרגול מיומנויות של עבודה עם שותפים.
- בתום משימה קבוצתית נבקש מחברי הקבוצה לדרג את המיומנויות שעל גבי מד השיח (1 במידה מועטה, 10 במידה רבה מאוד).
- נזמין את התלמידים להתבוננות פנימית ולשיתוף במיומנויות חוזק ובמיומנות אחת לחיזוק.

בעמוד הבא תמצאו מד שיח קבוצתי (אחד המיועד לבנים ואחד לבנות) להדפסה.

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

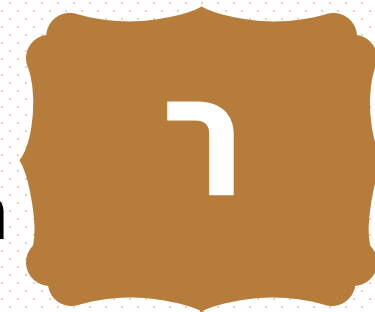
אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ראיית הטוב שבי ובאחר

הכרה בטוב ועשיית הטוב

"פשוט טוב" – ככל שנרבה לעסוק בטוב, נעודד את עשיית הטוב.

מסיימים יום טוב

בשיעור האחרון ביום הלימודים המורה ישלב שיח העוסק בהכרת הטוב (להלן מספר דוגמאות). יש לשאוף שבכל יום תלמידים אחרים ישתפו:

– משהו טוב שקרה לי או אמרו לי ...

– משהו טוב שעשיתי עבור מישהו אחר...

– משהו טוב שאני מצפה לו השבוע...

– משהו קטן וטוב...

מתחילים שבוע טוב

בפתחו של השבוע המחנכת ישתפו במשהו טוב מהשבוע שחלף בדגש על התנהגויות פרו-חברתיות (לדוגמה: עזרה לאחר, הכנת חבילות לחיילים, משהו טוב שקרה במדינה, בשכונה, בבית הספר).

העיסוק בטוב משפיע לטובה על האקלים הקבוצתי.

